

IT-TRASPORT INTERNAZZJONALI U L-KABOTAĠĠ FUQ IT-TRIQ

B'segwitu għall-adozzjoni ta' diversi atti leġislattivi Ewropej, ġew liberalizzati gradwalment kemm it-trasport bit-triq internazzjonali kif ukoll il-kabotaġġ tal-merkanzija u l-persuni.

IL-BAŽI ĠURIDIKA U L-OBJETTIVI

It-Titolu VI tat-Trattat ta' Lisbona u b'mod partikolari l-Artikolu 91 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE). L-għan huwa l-ħolqien ta' suq liberalizzat tat-trasport bit-triq permezz tal-ftuħ tal-aċċess għalih, u dan għandu jinkiseb bl-eliminazzjoni tar-restrizzjonijiet kollha minn fuq it-trasportaturi bbażati fuq iċ-ċittadinanza tagħhom jew fuq il-fatt li jkunu stabbiliti fi Stat Membru ieħor li jkun differenti minn dak fejn ikunu qed jipprovdu s-servizz.

IL-KISBIET

1. L-aċċess għas-suq tat-trasport tal-merkanzija bit-triq (u l-professjoni ta' trasportatur)

B'segwitu għal azzjoni meħuda mill-Parlament Ewropew minħabba nuqqas ta' aġir, il-Qorti tal-Ġustizzja, fis-sentenza tagħha tat-22 ta' Mejju 1985 ([61983CJ0013](#)), sabet li l-Kunsill ma introduciex dispożizzjonijiet, qabel tmiem il-perjodu tranżitorju previst fit-Trattat ta' Ruma (il-31 ta' Diċembru 1969), dispożizzjonijiet li jikkonċernaw: (a) il-libertà li jiġu pprovduti servizzi fil-qasam tat-trasport internazzjonali; u (b) il-permess għat-trasportaturi mhux residenti biex jiprovdu servizzi ta' trasport nazzjonali fi Stati Membri oħrajn. L-UE issa m'exxielha tirrimedja kważi n-nuqqasijiet kollha msemmija mill-Qorti dwar dawn iż-żewġ punti.

a. It-trasport internazzjonali ta' merkanzija bit-triq għal kiri jew bi ħlas

[Ir-Regolament tal-Kunsill \(KEE\) Nru 881/92](#) tas-26 ta' Marzu 1992 ikkonsolida l-leġislazzjoni eżistenzi dwar is-servizzi tat-trasport transkonfinali bejn l-Istati Membri u stabbilixxa s-sistema għall-ħruġ ta' liċenzji Komunitarji għat-trasportaturi tal-merkanzija bit-triq. Ir-regoli applikati għat-trasport ta' merkanzija lejn jew mit-territorju ta' Stat Membru jew li jgħaddi mit-territorju ta' Stat Membru wieħed jew aktar. Din is-sistema hija applikata wkoll fir-rigward ta' vjaġġi bejn Stat Membru u pajjiż terz jekk ikun hemm ftehim bejn l-UE u dak il-pajjiż terz. Filwaqt li, sa dak iż-żmien, it-trasport ta' merkanzija bejn żewġ Stati Membri kien possibbli biss abbażi ta' ftehimiet bilaterali, b'suġġett ukoll għal ċerti restrizzjonijiet, ir-regolament il-ġdid irrevoka r-restrizzjonijiet kwantitattivi (il-

kwoti) u l-awtorizzazzjonijiet bilaterali kollha b'effett mill-1 ta' Jannar 1993. Bħala parti Pakkett Stradali 2009, ir-regolament ġie sostitwit bir-[Regolament \(KE\) Nru 1071/2009](#) (ara hawn taħt).

[Ir-Regolament \(KE\) Nru 484/2002](#) tal-1 ta' Marzu 2002 stabbilixxa attestazzjoni tax-xufiera għaċ-ċittadini kollha ta' pajjiżi terzi mqabnda minn trasportatur li jkollu liċenzja Komunitarja. Dak id-dokument kien japplika kemm għat-trasport internazzjonali kif ukoll għall-kabotaġġ. Huwa jiċcertifika li x-xufier ġie impjegat minn trasportatur b'konformità mar-rekwiżiti statutorji u l-igijiet dwar l-impjieg u t-taħriġ vokazzjonali li japplikaw fl-Istat Membru ta' stabbiliment tat-trasportatur. Din il-miżura kienet maħsuba biex tevita li ċittadini ta' pajjiżi terzi jiġu impjegati illegalment bħala xufiera mhallsa inqas milli suppost b'kuntratti qosra, għad-detriment tal-kompetizzjoni u s-sikurezza stradali. Dan ir-regolament ġie sostitwit bir-[Regolament \(KE\) Nru 1072/2009](#) tal-21 ta' Ottubru 2009, li għadu fis-seħħ sal-lum (ara t-taqsimha dwar il-Pakkett Stradali 2009 hawn taħt).

Il-Kummissjoni Ewropea pproponiet reviżjoni tar-Regolamenti (KE) Nru 1071/2009 u (KE) Nru 1072/2009, permezz tal-inizjattiva leġislattiva "L-Ewropa Attiva". Din il-proposta ġiet ippubblikata fil-31 ta' Mejju 2017, u hija intitolata: "Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1071/2009 u r-Regolament (KE) Nru 1072/2009 bl-għan li jiġu adattati għall-iżviluppi fis-settur" ([COM\(2017\)0281](#)). Il-Parlament adotta l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari f'April tal-2019 u l-proċedura leġislattiva ordinarja għadha għaddejjha ([2017/0123\(COD\)](#)).

Fl-aħħar nett, [id-Direttiva 2006/1/KE](#) tat-18 ta' Jannar 2006 tirregola l-kiri transkonfinali ta' vetturi mingħajr xufiera għat-trasport tal-merkanzija bit-triq. Il-Kummissjoni pproponiet ukoll reviżjoni ta' din id-direttiva permezz tal-inizjattiva leġislattiva "L-Ewropa Attiva". Anki din il-proposta ġiet ippubblikata fit-31 ta' Mejju 2017 u hija intitolata: "Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva 2006/1/KE dwar l-użu ta' vetturi mikrija mingħajr is-sewwieq għat-trasport ta' merkanzija bit-triq" ([COM\(2017\)0282](#)). Il-Parlament adotta l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari f'Jannar tal-2019 u l-proċedura leġislattiva ordinarja għadha għaddejjha ([2017/0113\(COD\)](#)).

b. Il-kabotaġġ

[Ir-Regolament tal-Kunsill \(KEE\) Nru 3118/93](#) tal-25 ta' Ottubru 1993 ġie adottat sabiex ikopri l-"kabotaġġ", jiġifieri l-forniment ta' servizz ta' trasport tal-merkanzija bit-triq fi ndan Stat Membru minn trasportatur stabbilit fi Stat Membru ieħor. Fil-prattika, dan kien jikkonċerna t-trasportaturi mhux residenti li, minflok ma jmorru lura vojta wara vjaġġ internazzjonali, jiġbru u jittrasportaw tagħbija oħra fil-pajjiż ospitanti qabel ma jmorru lura għall-fruntiera. Dan ir-regolament kien jippermetti lit-trasportaturi b'liċenzja Komunitarja maħruġa minn Stat Membru joffru s-servizz ta' trasport tal-merkanzija bit-triq tagħhom fi Stati Membri oħra, bil-kundizzjoni li tali servizzi kienu jiġu offruti fuq bażi temporanja. [Ir-Regolament \(KE\) Nru 1072/2009](#) (l-Artikolu 8(2)) abbanduna l-kunċett ta' kabotaġġ ġenerali u adotta l-formula aktar ristretta ta' kabotaġġ konsekuttiv (li tipprevedi sa tliet operazzjonijiet awtorizzati ta' kabotaġġ fis-sebat ijiem wara l-vjaġġ internazzjonali lejn il-pajjiż ospitanti ta' kabotaġġ). Dawn id-dispożizzjonijiet dwar il-kabotaġġ bdew japplikaw mill-14 ta' Mejju 2010 iżda, kif imsemmi hawn fuq, se jiġu

emendati permezz tal-proposta tal-Kummissjoni [COM\(2017\)0281](#), ladarba tiġi adottata mill-Parlament u mill-Kunsill.

c. Il-Pakkett Stradali tal-21 ta' Ottubru 2009

Gradwalment l-UE ħolqot il-kundizzjonijiet meħtieġa għall-introduzzjoni ta' suq intern liberalizzat tat-trasport bit-triq. Madankollu, sabiex jinħolqu kundizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni, kienet meħtieġa armonizzazzjoni ulterjuri tal-kundizzjonijiet soċjali, tekniċi u fiskali. Il-Pakkett Stradali, li ġie adottat f'Ottubru 2009 permezz ta' kompromess bejn il-Parlament u l-Kunsill jikkonsisti fi tliet Regolamenti tal-UE — [ir-Regolament Nru 1071/2009](#), [ir-Regolament Nru 1072/2009](#) u [r-Regolament Nru 1073/2009](#) — li kollha kemm huma bdew japplikaw bis-sħiħ mill-4 ta' Diċembru 2001. Ir-regoli huma komuni għas-servizzi tat-trasport internazzjonali u l-kabotaġġ fuq it-triq. Ir-Regolament (KE) Nru 1071/2009 introduċa regoli aktar stretti fir-rigward tal-ammissjoni għan-negozju tat-trasport tal-merkanzija bit-triq u ppromwova l-modernizzazzjoni tal-immagħni tas-settur tat-trasport bit-triq. Huwa stabbilixxa erba' kriterji kwalitattivi għall-ammissjoni fil-professjoni ta' operatur ta' trasport tal-merkanzija bit-triq: reputazzjoni tajba, kapaċità finanzjarja, kompetenza professjonali u stabbiliment effettivi u stabbli fi Stat Membru. Barra minn hekk, ir-Regolament (KE) Nru 1072/2009 kompli jikkonsolida u jarmonizza aktar ir-regoli dwar il-kabotaġġ. B'mod partikolari, elimina l-inċertezza ġuridika fir-rigward tat-trasport bit-triq billi emalgama [r-Regolamenti \(KEE\) Nru 881/92](#) u [Nru 3118/93](#) filwaqt li ħassar [id-Direttiva 2006/94/KE](#) (dwar ċerti tipi ta' trasport ta' merkanzija bit-triq). Ir-Regolament (KE) Nru 1073/2009 jirreferi għat-trasport tal-passiġġieri (għal aktar informazzjoni ara t-taqsima li jmiss).

2. Il-liberalizzazzjoni gradwali tat-trasport internazzjonali ta' passiġġieri bix-xarabank u l-kowċ

Għall-kuntrarju tas-suq tat-trasport tal-merkanzija bit-triq, il-ftuħ tas-suq għat-trasport tal-persuni huwa proċess li ħa iżjed żmien. [Ir-Regolament \(KEE\) Nru 684/92](#) tas-16 ta' Marzu 1992 ikkontribwixxa għall-ftuħ tas-suq tat-trasport internazzjonali ta' passiġġieri bil-kowċ u bix-xarabank billi ppermetta li kwalunkwe kumpanija tat-trasport tal-UE topera servizzi tal-passiġġieri għal iktar minn disa' persuni (inkluż ix-xufier) bejn l-Istati Membri. Ir-Regolament ġie ffinalizzat u mmodifikat mir-[Regolament tal-Kunsill \(KE\) Nru 11/98](#) tal-11 ta' Diċembru 1997, li introduċa liċenzja Komunitarja, maħruġa mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru ta' stabbiliment, lill-impriżi tat-trasport għal kiri jew bi ħlas ta' passiġġieri bil-kowċ jew bix-xarabank.

[Ir-Regolament \(KE\) Nru 12/98](#) tal-11 ta' Diċembru 1997 awtorizza l-operazzjonijiet ta' kabotaġġ għas-servizzi okkażjonali kollha, u għal servizzi regolari speċjali (għal kategoriji speċifiċi ta' passiġġieri), kemm-il darba dawn tal-aħħar ikunu koperti b'kuntratt konkluz bejn l-organizzatur u t-trasportatur (pereżempju, it-trasport ta' ħaddiema jew studenti). Dan ir-Regolament awtorizza wkoll il-kabotaġġ għal servizzi regolari, kemm-il darba l-operazzjoni ta' kabotaġġ ssir waqt it-twettiq ta' servizz regolari internazzjonali (u mhux fl-aħħar). Is-servizzi ta' kabotaġġ ta' passiġġieri, bħal fil-każ tal-kabotaġġ tal-merkanziji, kienu fuq bażi temporanja biss.

Permezz tal-Pakkett Stradali, li ġie adottat fl-2009, ir-Regolament (KEE) Nru 684/92 u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 12/98 ġew amalgamati f'regolament uniku ([ir-Regolament \(KE\) Nru 1073/2009](#)) li jikkjarifika u jissimplifika r-regoli għat-trasport

internazzjonali ta' passiġġieri bit-triq (is-servizzi tal-kowċ u tax-xarabank) fi ħdan it-territorju tal-UE u l-kundizzjonijiet li skonthom it-trasportaturi mhux residenti jistgħu joperaw servizzi ta' trasport nazzjonali fi ħdan Stat Membru. Ir-Regolament (KE) Nru 1073/2009 jikkonferma l-kundizzjonijiet għall-għoti ta' servizzi b'xejn, u jstabbilixxi wkoll il-kundizzjonijiet għall-ħruġ u l-irtirar tal-liċenzji Komunitarji, il-perjodi ta' validità tagħhom, ir-regoli dettaljati dwar l-użu tagħhom u l-format kemm tal-liċenzja kif ukoll tal-kopji ċċertifikati tagħha. Hawnhekk il-kabotaġġ tal-passiġġieri huwa permess ukoll, b'hal fil-każ tat-trasport tal-merkanzija, kemm-il darba l-kabotaġġ ma jkunx l-għan ewlieni tas-servizz tat-trasport (jiġifieri jrid iseħħ b'mod sussegwenti għal servizz internazzjonali regolari);

Ir-Regolament (KE) Nru 1073/2009 ukoll emenda [r-Regolament \(KE\) Nru 561/2006](#) dwar l-armonizzazzjoni ta' ċerta leġiżlazzjoni soċjali li għandha x'taqsam mat-trasport bit-triq. Ir-Regolament kien ikkomplementat ukoll bir-[Regolament tal-Kummissjoni Nru 361/2014](#) tad-9 ta' April 2014 li jstabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1073/2009 rigward dokumenti għat-trasport internazzjonali ta' passiġġieri bil-kowċ u x-xarabank. B'hal parti mill-aġenda leġiżlattiva tagħha tal-2017 "L-Ewropa Attiva", il-Kummissjoni għandha l-ħsieb li temenda r-Regolament (KE) Nru 561/2006 permezz tal-proposta intitolata: "Proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 561/2006 fir-rigward tar-rekwiżiti minimi dwar il-ħinijiet tas-sewqan ta' kuljum u fil-ġimgħa, il-pawzi minimi u l-perjodi ta' mistrieħ ta' kuljum u fil-ġimgħa u [r-Regolament \(UE\) Nru 165/2014](#) fir-rigward tal-pożizzjonament permezz ta' takografi" ([COM\(2017\)0277](#)) (għal aktar informazzjoni dwar it-takografi u tal-odometri, ara [3.4.3](#)). Il-Parlament adotta l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari f'April tal-2019 u l-proċedura leġiżlattiva ordinarja għadha għaddejjja ([2017/0122\(COD\)](#)).

Il-Parlament adotta l-pożizzjoni tiegħu fl-ewwel qari fi Frar tal-2019 dwar il-proposta tal-Kummissjoni biex jiġi emendat ir-Regolament (KE) Nru 1073/2009 biex ikompli jinfetħu s-swieq nazzjonali dwar l-aċċess għas-servizzi internazzjonali tal-kowċ u x-xarabank ([COM\(2017\)0647](#)). Il-proċedura leġiżlattiva ordinarja għadha għaddejjja ([2017/0288\(COD\)](#)).

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

Fil-qasam tat-trasport bit-triq, il-Parlament talab u appoġġa l-ftuħ gradwali tas-suq tat-trasport tal-merkanzija u tal-passiġġieri bit-triq f'diversi riżoluzzjonijiet u rapporti. Barra minn hekk, tenna kemm-il darba l-ħtieġa tal-paralelliżmu bejn il-liberalizzazzjoni u l-armonizzazzjoni, u li jridu jiġu garantiti l-aspetti soċjali u s-sikurezza. Fir-rigward tal-kabotaġġ tal-merkanzija, b'mod partikolari, il-Parlament ddikjara li huwa favur liberalizzazzjoni akbar sabiex titnaqqas il-frekwenza ta' trakkijiet li jirritornaw vojta (ara l-paragrafu 18 tar-riżoluzzjoni tiegħu tas-6 ta' Lulju 2010, dwar futur sostenibbli għat-trasport^[1]). Barra minn hekk, fir-[riżoluzzjoni tal-15 ta' Diċembru 2011](#) tal-Parlament dwar Pjan Direzzjonali għal Żona Unika Ewropea tat-Trasport – Lejn sistema tat-trasport kompetittiva u li tuża r-riżorsi b'mod effiċjenti^[2], huwa stieden lill-Kummissjoni tfassal rapport qabel tmien l-2013 dwar il-qagħda tas-suq tat-trasport bit-triq tal-Komunità.

[1]GU C 351 E, 2.12.2011, p. 13.

[2]GU C 168 E, 14.6.2013, p. 72.

Dan sar biex jiġi vvalutat jekk kienx hemm progress suffiċjenti dwar l-armonizzazzjoni tar-regoli, b'mod partikolari fil-qasam tal-leġiżlazzjoni soċjali u s-sikurezza, biex tingħata kunsiderazzjoni għall-ftuħ ulterjuri tas-swieq domestiċi tat-trasport bit-triq, inkluża t-tneħħija ta' restrizzjonijiet imposti fuq il-kabotaġġ. F'din il-perspettiva, f'Ġunju 2012 il-Kummissjoni ħadet l-ewwel pass permezz tal-pubblikazzjoni tar-[rapport tal-Grupp ta' Livell Għoli](#), li rakkomanda l-ftuħ gradwali tas-suq tat-trasport tal-merkanzija bit-triq tal-UE. B'mod partikolari, il-Grupp irrakkomanda li l-introduzzjoni ta' żewġ tipi differenti ta' kabotaġġ: (1) limitat għal perjodu qasir u marbut ma' vjaġġ internazzjonali; (2) mhux marbut ma' vjaġġ internazzjonali eżistenti, li min-naħa l-oħra jkun soġġett għal proċedura ta' reġistrazzjoni sabiex ix-xufier ikkonċernat jiġi żgurat l-applikazzjoni tad-dritt tax-xogħol fis-seħħ fil-pajjiż ospitanti. Il-Kummissjoni mbagħad ippubblikat ir-rapport tagħha dwar [l-istat tas-suq tat-trasport bit-triq tal-Unjoni](#) fl-14 ta' April 2014.

Fir-[riżoluzzjoni tad-9 ta' Settembru 2015](#) tal-Parlament dwar l-implimentazzjoni tal-White Paper dwar it-Trasport^[3], huwa talab, fost l-oħrajn, titjib fl-implimentazzjoni u, jekk meħtieġ, kjarifika jew rieżami tar-regoli komuni għall-aċċess għas-suq tat-trasport internazzjonali tal-merkanzija bit-triq. Għaldaqstant, huwa talab lill-Kummissjoni tiegħu miżuri kontra l-prattiki illegali li jwasslu għal kompetizzjoni ingusta u dumping soċjali. F'dan is-sens, il-Parlament jappoġġa l-adozzjoni ta' kodiċi soċjali li jindirizza wkoll il-problema ta' impjieg indipendenti moħbi, sabiex titqies aħjar in-natura partikolari tal-ħaddiema fit-trasport bit-triq internazzjonali u tiġi żgurata kompetizzjoni ġusta. Fit-18 ta' Mejju 2017 giet adottata [riżoluzzjoni dwar it-trasport bit-triq fl-Unjoni Ewropea](#)^[4] li tinkludi kwistjonijiet bħat-titjib tal-kompetittività u l-innovazzjoni fis-settur tat-toroq, il-faċilitazzjoni tal-mobilità transfruntiera fit-toroq, it-titjib tal-kundizzjonijiet soċjali u tar-regoli ta' sikurezza u l-promozzjoni ta' trasport bit-triq b'emissjonijiet baxxi.

Waqt is-sessjoni tiegħu tal-20 ta' Ġunju 2017, il-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu (TRAN) tal-Parlament iddiskuta r-rapport tal-Kummissjoni ([COM\(2017\)0116](#)) dwar [ir-Regolament \(KE\) Nru 1071/2009](#) li jstabbilixxi regoli komuni dwar il-kondizzjonijiet li għandhom jiġu rispettati għall-eżerċizzju tal-professjoni ta' operatur tat-trasport bit-triq.

Esteban Coito
04/2019

[3]ĠU C 316, 22.9.2017, p. 155.

[4]ĠU C 307, 30.8.2018, p. 123.

